

Fredning av fisket i Fossan -Grense Jakobselv 2020

Dette konkrete tiltaket har vært diskutert flittig, spesielt siste året. Dessverre fikk vi ikke drøftet dette på et medlemsmøte på vårvinteren som planlagt, pga Korona-krisen.

Vi driver med forvaltning av en naturressurs basert på fagkunnskap, lokal kunnskap og skjønn. Vi skal forvalte på vegne av alle fiskerne og storsamfunnet, og må av og til ta grep som går ut over enkelte aktiviteter men som vi mener er til beste for et mer langsiktig mål. Vi har selvsagt forståelse for at de som har pleid å fiske her tidligere stiller spørsmål, men det fiskbare strekket i Grensen er ganske langt, slik at de øvrige fiskemulighetene i elva er svært gode.

Grensen har ikke vært med på mange runder med tidligere revisjoner av de offentlige fiskeforskriftene pga sitt spesielle regime som grenseelv. -Og fredningssoner har i mange lever vokst fram som et effektivt middel for å balansere fiskeuttaket, og et tiltak som er mulig å håndheve på en rasjonell måte.

Fredningen er gjort av SVJFF som forpakter etter samråd med FeFo iht [retningslinjer for forpakter](#). Hvis det viser seg at fredningen ikke har ønsket effekt kan vi selv fjerne denne reguleringen.

Fossan er et sted hvor laksen blir stanset i sin oppvandring på flomelv, dvs tidlig i sesongen. Da er dette i en oppgangshindrende foss. Tidlig i sesongen går storlaksen opp og kan blir hardt beskattet når den ikke kommer seg videre. En holaks gir ca. 1000 rognkorn per kilo kroppsvekt, så det sier seg selv at store hunner er veldig verdifulle.

**«Vern om de store fiskene (laksene)
-Tenk på fisketider og fredningssoner»**

Øyvind Kanstad-Hanssen, Ferskvannsbiologen AS, på medlemsmøte i SVJFF
02.04.2019

Behovet begrunnes med at vi vurderer gytebestandsmålet for Grense Jakobselv som for lavt. Det er svært mye som tyder på at elva burde produsere mere laks, og kanskje spesielt i øvre del av elva. Tidligere år med vesentlig dårligere opplegg for fangstrapport, ga svært høye fangsttall i relasjon til de senere år.

Drivtellerne/biologene vi har hatt i elva har advart oss mot at vi en fangstrate på opp mot 50% enkelte år. Dette er ikke bærekraftig. Vi har også en ny og labil situasjon i vår region med selvreproduserende pukcellaks med ukjente langtidsvirkninger. Bekjempelse med felle/garn i Grensen virker i dag vanskelig pga dette må skje i samarbeid med russisk part. Det beste 1. linje forsvar er her å sørge for en sterk bestand av vår stedlige atlantehavslaks og sjøørret. I tillegg kan du lese i [rapporten fra drivtellingen i 2018](#), side 19:

"Et felles subjektivt inntrykk fra alle drivtellerne vi har benyttet i elva er at elva, til tross for høy måloppnåelse, ikke fremstår som fiskerik eller «full av fisk» ut fra observert beskaffenhet. Dette kan være en indikasjon på at det fastsatte gytebestandsmålet kan være satt noe lavt. En forsiktig beskatning, og derigjennom en økt gytebestand, kan derfor være med på å avdekke om produksjonspotensialet for elva er utnyttet gjennom dagens gytebestandsmål."

Vi har de siste år etablert kvoter i Grense Jakobselv. Dette er utfordrende å kontrollere, og vi mener derfor det er riktig med et nytt virkemiddel gjennom en fredningszone, som er enklere å håndheve. Og ja vi har vurdert andre tiltak og andre fredningssoner. I 2018 ble hele elva stengt fra 16.juli pga lav vannstand og liten oppgang. Det kan også tenkes at vi kommer til å stenge "Fossnakken" hvis vi får en situasjon med liten vannføring og opphopning av mye fisk der. Vi skal selvsagt evaluere tiltaket etter sesongens slutt, blant annet høre på erfaringene fra elvefiskerne. Så lenge vi har innført reguleringene som forpakter, kan vi endre også endre dem selv.

Navnet Fossan

Hva angår bruk av navnet "Fossan" så er dette det navnet som denne plassen ble gitt av de som opprinnelig bosatte seg i Grense Jakobselv, men vi kunne sikkert ha benyttet "Fossen" også, men da med risikoen om å bli kritisert av de som kjenner til de opprinnelige navnene som ble benyttet. Hugo Nilsen har laget et "historisk kart" over elva, og her framkommer det også at denne plassen heter "Fossan", se klippet under

"Fossen" er iflg det samme kartet lokalisert nedenfor "Fossnakken" - og ca 10 km nedenfor det stedet vi nå har fredet."